

Skrb za tiste, ki potrebujejo varstvo in nego drugih

Predstavitve revizijskega poročila

Ljubljana, 16. 4. 2008

Glavno vprašanje

“Kako Republika Slovenija skrbi za tiste, ki zaradi starosti, duševne ali telesne prizadetosti, potrebujejo varstvo in nego drugih?”

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-essj>

O revidirancu

Za zagotavljanje socialnega varstva, kamor sodi tudi skrb za tiste, ki potrebujejo varstvo in nego drugih, je odgovorno **Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve**.

- **13,3 odstotka** vseh odhodkov državnega proračuna (v letu 2006)
- **celotno** področje socialnega varstva **200.4 milijard** tolarjev, (72,0 odstotkov proračuna ministrstva v letu 2006).

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-essj>

Kako RS zagotavlja pomoč tistim, ki potrebujejo varstvo in nego drugih

- **Ali v Sloveniji posamezne socialno varstvene storitve, namenjene tistim, ki potrebujejo varstvo in nego drugih, *pokrivajo potrebe?***
- **Ali mreža storitev zagotavlja vsem upravičencem *enake možnosti vključevanja* ne glede na kraj, v katerem bivajo?**

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-essj>

Oblike pomoči

- Institucionalno varstvo starejših
- Institucionalno varstvo odraslih s posebnimi potrebami
- Pomoč na domu
- Družinski pomočnik

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-essj>

Instituc. varstvo starejših Predstavitve

- Izvajajo ga institucije (javni in koncesijski domovi za starejše)
- Upravičenci so predvsem osebe starejše od 65 let (ter mlajši, ki zaradi psihofizičnih lastnosti niso v celoti sposobni za samostojno življenje brez pomoči druge osebe).
- **Financiranje** (≈ 40 mrd SIT v letu 2006):
 - uporabniki in lokalna skupnost - program
 - Ministrstvo - investicije
 - ZZZS - zdravstvena oskrba

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-essj>

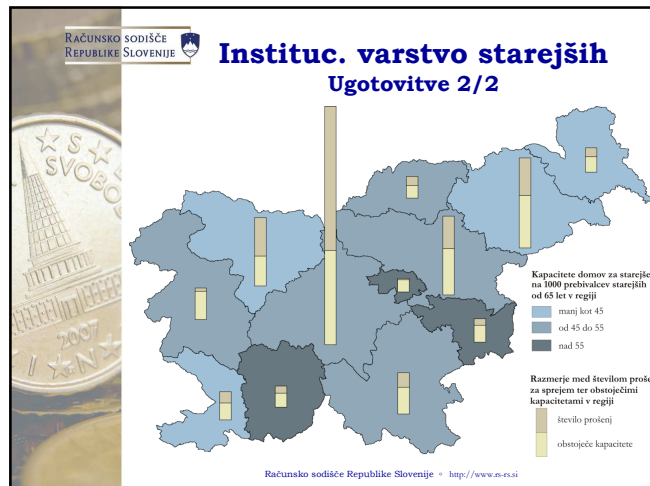
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Instituc. varstvo starejših

Ugotovitve 1/2

- Kapacitete domov: **14.242**
- Domovi so polno zasedeni
- V septembru 2007 je na sprejem čakalo **12.293** upravičencev
- Cilj ministrstva je doseči 5 odstotno (cca. **17.000**) vključenost do konca leta 2010

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ss.si>

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Pomoč na domu

Predstavitev

- V pristojnosti lokalnih skupnosti
- **86** odstotkov uporabnikov starejših od 65 let (upravičenci tudi invalidi, kronično bolni in hudo bolni otroci)
- Financiranje:
 - lokalna skupnost (vsaj 50 % cene storitve)
 - uporabnik
 - ministrstvo (subvencioniranje zaposlitev)

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ss.si>

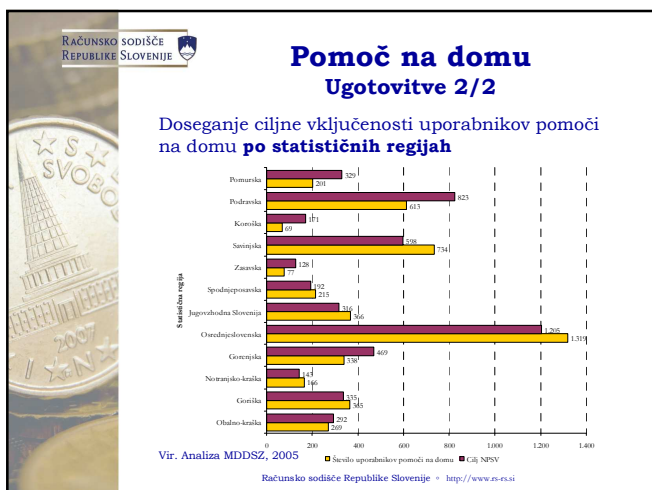
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Pomoč na domu

Ugotovitve 1/2

- Vključenost posameznikov v program pomoči na domu:
 - Ministrstvo **nima aktualnih podatkov** (zadnja analiza iz konca 2004)
 - Ministrstvo navaja 95 % doseganje ciljne vključenosti (na ravni celotne Slovenije!)
- Obstajajo velike **razlike v dostopnosti**:
 - Normirano razmerje: **največ 5** uporabnikov storitve na oskrbovalca na domu
 - Povprečno razmerje: **8**
 - Največja odstopanja: občina Žužemberk **23,9**, Novo mesto **22,3**, Grosuplje **21,0**, Ig **18,5** ...)

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ss.si>

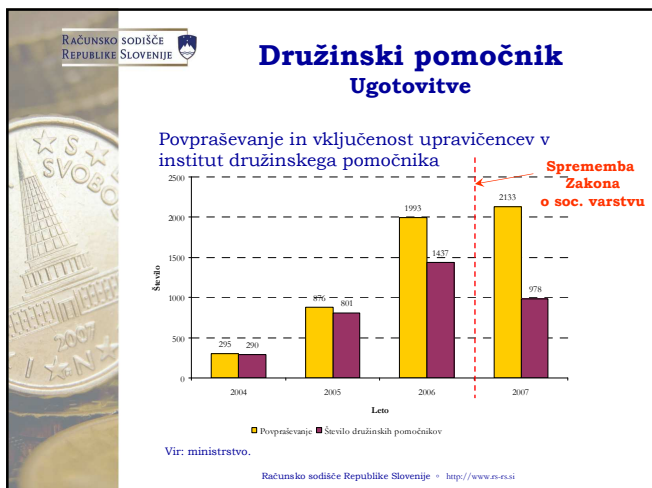
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Družinski pomočnik

Predstavitev

- Nova oblika, uvedena leta 2004
- Namenjen polnoletnim osebam s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviro
 - Upravičenec do institucionalnega varstva lahko namesto celodnevnega institucionalnega varstva izbere družinskega pomočnika, ki mu nudi pomoč v domačem okolju.
- Financiranje (od jan. 2007):
 - uporabnik
 - lokalna skupnost (subvencionira)
 - ministrstvo (delno povračilo lokalni skupnosti ob preseganju 0,35% primerne porabe)

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ss.si>

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Primerjava oblik skrbi

	Instituc. varstvo	Pomoč na domu	Družinski pomočnik
Vključenih	14.242 (sept. '07)	4.732 (konec '04)	1.437 (vrh konec '06, okt. '07 le še 978)
Čaka	12.293 (sept. '07)	? (manjša dostopnost)	št. upada (od začetka '07)
24x7 skrb	✓	✗	✓
Zdrav. oskrba	✓	✗	✗
Prehrana	✓	✗ (da, za doplačilo)	✓ (sam plača)

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ess>

- RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
- ## Dostopnost Ugotovitve 1/2
- Socialno varstveni programi oziroma storitve **ne pokrivajo potreb**
 - Obstoječa mreža storitev vsem upravičencem **ne zagotavlja** enakih možnosti vključevanja glede na kraj, v katerem bivajo
- Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ess>

- RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
- ## Dostopnost Ugotovitve 2/2
- Cilj iz resolucije o 5 % vključenosti upravičencev starih nad 65 let v domove za starejše občane (≈ 17.000 mest do konca 2010) **je dosegljiv**, vendar **to ne bo zadostilo niti obstoječemu povpraševanju**
 - Doseganje cilja vsaj 3 % vključenosti v programe pomoči na domu **ni mogoče oceniti** (podatki le za leto 2004: 1,8 % vključenost cilj, tedaj dosegali 95 %)
- Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ess>

- RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
- ## Informiranost Predstavitev
- Ali ministristvo zagotavlja **dostopnost informacij** o storitvah in programih socialnega varstva in na kakšen način?
- Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ess>

- RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
- ## Informiranost Ugotovitve
- Ministrstvo na področju informiranja potencialnih uporabnikov storitev potrebnih varstva in nege drugih:
- nima izdelane strategije** z jasno določenimi cilji
 - ne spremlja** informiranosti javnosti o ponudbi socialno varstvenih storitev in
 - nima natančnega pregleda** nad porabljenimi sredstvi.
- Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-ess>

Načrtovanje in poročanje Predstavitev

- Ali je bilo ministrstvo v letu 2006 uspešno pri doseganju zastavljenih ciljev na področju socialno varstvenih programov in storitev?
- Ali se potrebe upravičencev do varstva in nege drugih odražajo v državnem proračunu?

Preverili smo podprogram 20042603:
Socialno varstvo starih za leto 2006.

Načrtovanje in poročanje Ugotovitve

- Potrebe upravičencev **se ne odražajo** v proračunu ministrstva.
- Usmeritve in cilji strategije na področju socialnega varstva potrebnih varstva in nege drugih iz predloga zaključnega računa proračuna ministrstva za leto 2006 oziroma poročila o doseženih ciljih in rezultatih **niso razvidne**.
- Zato za leto 2006 **ni mogoče oceniti** uspešnosti izvajanja proračuna ministrstva v delu, ki se nanaša na izvajanje socialno varstvenih storitev.

Priporočila

RSRS ministrstvu priporoča naj:

- načrtno in celovito **informira** širšo javnost glede možnosti izbire socialno varstvenih storitev,
- natančneje **preuči cene** posameznih oblik socialno varstvenih storitev ter ob upoštevanju tako subvencij kot plačil uporabnikov zagotovi dolgoročno ohranjanje kvalitete izvajanja storitev,
- **pripravi načrt**, kako povečati število oskrbovalcev na domu v občinah, kjer teh kritično primanjkuje,
- prouči možnosti, da se **razširijo storitve** in **število upravičencev** za različne oblike formalne in neformalne pomoči v domačem okolju.

Vprašanja in odgovori

Hvala za pozornost!

poročilo je dostopno
na naslovu
<http://www.rs-rs.si>

e-naslov za vprašanja
sloaud@rs-rs.si

